

Svahken sijte
v/ Jon Anders Mortensson
2443 Drevsjø

2011/1404 - 70

LP/SR

011.2

dato, 12.01. 2012

Landbruks- og matdepartementet
Postboks 8007 Dep
0030 OSLO

Svahken sijtes høringsuttalelse om ny offentlig forvaltning av reindriften.

Svahken sijte er kjent med at Landbruks- og matdepartementet har sendt ut forslag om ny offentlig forvaltning av reindriften ut på høring. Høringsfristen er satt til 15. januar 2012. Svahken sijte vil med dette avgi uttalelse i saken.

Svahken sijte må bli forvaltet av fylkesmannen i Hedmark.

En overføring av ansvaret for reindriften i Hedmark til fylkesmannen i Hedmark vil medføre at den generelle forvaltning av reindriften ikke blir isolert i forhold til annen miljø- og arealforvaltning som berører samiske forhold.

På generelt grunnlag kan man si at det norske samfunnet har liten kunnskap om samer. Ofte er den informasjonen som foreligger knyttet til forhold i Finnmark, og informasjonen bærer preg av å være foreldet, ukorrekt og ufullstendig. Manglende kunnskap om samer er i seg selv uheldig, og kan i forlengelsen få uønskede konsekvenser (for eksempel økt konfliktnivå mellom samer og nordmenn, økt fremmedgjøring og rasisme.)

Reindriften i Svahken sijte er den sørligste samiske reindriften i Norge og den eneste samiske helårsreindriften i Hedmark. Det samiske miljøet i Svahken sijte utgjør et robust samisk samfunn som driver en velorganisert reindrift og hvor sørsamisk språk står sterkt. Likevel vurderer vi at manglende eller liten kunnskap om vår kultur og næring som en av de største utfordringene. Det er flere grunner til det. For det første mener vi at kunnskap vil styrke både vårt samiske miljø, men også det norske samfunnet både lokalt og regionalt. Det er et ansvar som vi samer må ta, men også det norske har en aktiv forpliktelse. Fra vår side er det allerede iverksatt ulike tiltak som kan bidra til økt brobygging, for eksempel revitaliseringsprosjektet for sørsamisk språk ved Elgå oppvekstsenter og oppbygging av eget reinsdyrslakteri med tilhørende arbeidsplasser. Disse tiltakene kan vise til gode resultater.

Det andre forholdet som vi ønsker å peke på, og som er mest relevant for spørsmålet om en ny offentlig forvaltning av reindriften, er den generelle utviklingen av forvaltningssystemet i Norge. Departementet peker i sitt høringsforslag at det er viktig at statlige forvaltningsorgan "må ivareta hensynet til samfunnsmessig helhetstenking." Svahken sijte er enig i det. Tidligere gikk mye av vår kommunikasjon nordover til Sør-Trøndelag, blant annet fordi det fantes ulike reinoppkjøpere i regionen og fordi reindriftsforvaltningen var plassert på Røros.

Vi opplever at reindriftsforvaltningen tidligere hadde en annen rolle i forvaltningen av ulike forhold knyttet til reindriften enn det den har i dag. I dag ser man et tydelig skifte i at vår kommunikasjon går sørover i stedet for nordover. Dette gjelder både kommersielle forhold (for eksempel salg av rein, bankforbindelser), men også ulike forvaltnings spørsmål. En overføring av ansvaret for reindriften i Hedmark til fylkesmannen i Hedmark vil medføre at den generelle forvaltningen av reindriften ikke blir isolert i forhold til annen forvaltning. For vår reindrift vil det bety en mulighet til samordning med Engerdal kommune i spørsmål som rører vår samiske kultur og næring (for eksempel skole, helse, arealplanlegging), Hedmark fylkeskommune har blant annet ansvaret for videregående skoler for våre samiske barn, fylkesmannen i Hedmark har fått en avgjørende rolle i spørsmål om rovvilt (blant annet erstatningsutbetalinger, forebyggende tiltak og skadefellingstillatelser), arealforvaltning i nasjonalparken, vern av skogsområder og skogforvaltning. En overføring av ansvaret av reindriften i Hedmark til fylkesmannen i Hedmark vil også bidra til å nå målet om en samfunnsmessig helhetstenking av reindriften i Hedmark.

Motargumentet for å overføre den offentlige forvaltningen av reindriften i Hedmark til fylkesmannen i Hedmark er at vi er relativt få reindriftsutøvere i Svahken sijte. Innledningsvis vil vi peke på at sørsamer vil være en minoritet uavhengig av hvilken fylkesmann som får forvaltningsansvaret. Fordelene med en overføring av ansvaret til Hedmark vil imidlertid overstige de eventuelle ekstra kostnader som det i en overgangsperiode kan medføre. For det første vil fylkesmannen i Sør-Trøndelag få en dobbelarbeidsoppgave ettersom man både må følge med på hva som skjer på Sør-Trøndelag og Hedmark siden. Svahken sijte har allerede erfaringer med at eksisterende lokale reindriftsforvaltningen ikke har kapasitet til å følge opp relevante forhold for oss, jf. blant annet manglende innspill til fylkesdelplan for Hedmark. Videre må fylkesmannen i Hedmark allerede forholde seg til reindriften i fylket gjennom det generelle forvaltningssystemet, jf. redegjørelsen ovenfor. Gjennom også å få ansvaret for den offentlige forvaltningen av reindriften vil man oppnå synergieffekter som er samfunnsmessig lønnsomme.

Som departementet kjenner til har også fylkesmannen i Hedmark uttrykt seg positivt til å overta forvaltningsansvaret for reindriften i Hedmark.

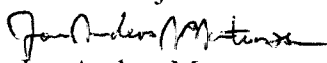
Områdestyret.

Etter hva vi forstår mener departementet at hensynet til reindriftsfaglig kompetanse og legitimitet i reindriften ikke er tungtveiende grunner nok til å beholde de regionale styrene (områdestyrene).

Svahken sijte mener at her er det nødvendig å legge til rette for noen mekanismer som sikrer at den reindriftsfaglige delen og kunnskaper om sør samiske forhold, sammen med det politiske miljøet, må ha en arena for dialog og innspill til forvaltningen.

Med hilsen

Svahken sijte

Jon Anders Mortensson (leder)